TAGEM
AR-GE & İNOVASYON

2025 YILI
PROJE DEĞERLENDİRME TOPLANTILARI
BAĞCILIK

27 - 31 OCAK 2025
İZMİR

BAĞCILIK ARAŞTIRMALARI PROJE DEĞERLENDİRME GRUBU TOPLANTISI

27-31 Ocak 2025

SONUÇLANAN PROJE (SONUÇ RAPORU)

AFA ADI : Bahçe Bitkileri
PROGRAM ADI : Bağcılık

Proje No	TAGEM/BBAD/B/20/A1/P6/2070
Proje Başlığı	Melezleme Islahı ile Çekirdeksiz Üzüm Çeşitlerinin Geliştirilmesi
Projenin İngilizce Başlığı	Development of Seedless Grape Cultivars by Cross-Breeding
Projeyi Yürüten Kuruluş	Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü/ YALOVA
Projeyi Destekleyen Kuruluşlar	TAGEM Bursa Uludağ Üniversitesi Ziraat Fakültesi Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi
Proje Lideri	Yeşim DOYĞACI
Proje Yürütücüleri	Dr. Özlem BOZTEPE, Dr. Gülhan GÜLBASAR KANDİLLİ, Dr. Abdulbaki ŞEN, Doç. Dr. Arif ATAK, Dr. Yılmaz BOZ, Dr. Zühtü POLAT, Prof. Dr. Murat AKKURT
Başlama- Bitiş Tarihleri	01.01.2020-31.12.2024
Projenin Toplam Bütçesi	2020: 40.000 TL 2021: 50.000 TL 2022: 30.000 TL 2023: 20.000 TL 2024: 60.000 TL Toplam: 200.000 TL

Proje Özeti:

Bu araştırmada klasik ıslah metodunun yanında embriyo kurtarma tekniği ve marköre dayalı seleksiyon çalışmaları bir arada kullanılmıştır. Çalışmanın ilk yılı olan 2020 yılında yirmi iki kombinasyonda melezleme çalışması yapılmış daha sonraki yıllarda öne çıkan kombinasyonlarda çalışmalar devam etmiştir. Tüm yıllardan elde edilen sonuçlar göz önüne alındığında, dişi ebeveyn olarak 'Yalova Çekirdeksizi' çeşidinin kullanıldığı kombinasyonların, hem embriyo yüzdesi hem de fide sayısı açısından diğer çeşitlerden daha iyi sonuçlar verdiği tespit edilmiştir. Tozlamadan sonraki örnekleme zamanını belirlemek için yapılan çalışmalarda, yedinci ve sekizinci haftalar, tüm yıllarda diğer haftalara göre öne çıkan haftalar olarak belirlenmiştir. Markör destekli seleksiyon ile çekirdeksiz F_1 genotiplerin belirlenmesi için 5U_VviAGL11 SSR markörü ile yetmiş yedi genotip arasından potansiyel çekirdeksiz yirmi bir adet melez genotip tespit edilmiştir. Külleme hastalığının moleküler markörlerle taranması sonucunda elde edilen allel büyüklükleri incelendiğinde, çalışmamızda toplamda yetmiş yedi genotipten VMC9h4.2 markörü ile on bir adet genotip, UDV020a markörü ile on üç adet genotip, GF15-28 markörü ile on iki adet genotip, GF15-39 markörü ile on üç adet genotip, GF15-41 markörü ile on bir adet genotip külleme hastalığına potansiyel dayanıklı/tolerant olarak tespit edilmiştir. Doğal koşullarda yürütülen külleme hastalığına ilişkin testlemelerde ise doksan yedi genotipten potansiyel dayanıklı (R) olarak yirmi üç genotip, duyarlı (S) olarak yirmi dört ve çok duyarlı (HS) olarak elli genotip belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Vitis* spp, SSR, çekirdeksizlik, embriyo kurtarma.

PDG KARARI:

- Proje başlığının ''Melezleme Islahı ile Çekirdeksiz Üzüm Çeşitlerinin Geliştirilmesi'' olarak değiştirilmesine,
- Emekli olması sebebiyle Dr. Öğr. Üyesi Özlem ÇALKAN SAĞLAM'ın proje ekibinden çıkarılmasına,
- 2024 yılında Marköre Dayalı Seleksiyon çalışmaları için 40.000 TL ek bütçe talep edilmesine,
- 2025 PDG Toplantısı'nda sonuç raporunun sunulmasına,
- Gelişme raporunun kabulüne, projenin devamına ve Araştırma Yönetim Komitesi'ne sunulmasına karar verilmiştir.

AYK KARARI:

- Sunulan değişiklikler uygun görülmüş, gelişme raporunun kabulüne ve Proje çalışmalarının devamına karar verilmiştir.

GENİŞLETİLMİŞ GELİŞME RAPORU

AFA ADI: Bahçe Bitkileri
PROGRAM ADI: Bağcılık

Proje No	TAGEM/BBAD/Ü/22/A1/P6/5181
Proje Başlığı	Yeni Geliştirilen Sofralık Üzüm Çeşitlerinin Farklı Ekolojilerde Adaptasyonunun Belirlenmesi (Eğirdir-Isparta Lokasyonu)-I. Aşama
Projenin İngilizce Başlığı	Determination of the Adaptation of Newly Developed Table Grape Varieties in Different Ecologies (Eğirdir-Isparta Location)-I. Stage
Projeyi Yürüten Kuruluş	Meyvecilik Araştırma Enstitüsü/EĞİRDİR-ISPARTA
Projeyi Destekleyen Kuruluşlar	TAGEM Bağcılık Araştırma Enstitüsü /MANİSA Bağcılık Araştırma Enstitüsü /TEKİRDAĞ Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü/YALOVA Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü
Proje Lideri	Zeki Nurhan BÜYÜKSOLAK
Proje Yürütücüleri	Süleyman AKOL, Hakkı KOÇAL, Yadigar KAŞIK, Dr. Mustafa Murat YEŞİLIRMAK, Doç. Dr. Arif ATAK, Dr. Yıldız DİLLİ, Halil KAKÇI, Dr. Onur ERGÖNÜL, Prof. Dr. Ahmet ALTINDİŞLİ
Başlama- Bitiş Tarihleri	01.01.2022- 31.12.2025
Projenin Toplam Bütçesi	2022: 50.000 TL 2023: 25.000 TL 2024: 25.000 TL 2025: 25.000 TL Toplam: 125.000 TL

Proje Özeti:
Projede; Türkiye'de Manisa ve Tekirdağ Bağcılık Araştırma Enstitüleri ile Yalova Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü tarafından melezleme ıslahı sonucunda geliştirilip tescil edilen Spil Karası, Efem, Lidya, Ece, Mesir, Beyra, Manisa Pembesi, Bozbey, Emirali, Gönül Çelen, Gürnil, Tekirdağ Çekirdeksizi, Süleymanpaşa Beyazı, Cengizbey, Pembe 77, Rhea ve Glenora Seedless Seedless sofralık üzüm çeşitleri ile ticari öneme haiz standart çeşitler olan Trakya İlkeren, Alphonse Lavallee, Red Globe, Crimson Seedless'ın Eğirdir/Isparta koşullarında kalite kriterlerinden renklenme ile diğer kalite özellikleri ile verim performanslarının belirlenmesi amaçlanmaktadır. Deneme, tesadüf blokları deneme desenine göre 3 tekerrürlü ve her tekerrürde 5 bitki olacak şekilde, sıra arası ve üzeri mesafe 3m x 2m dikim sıklığında, terbiye şekli ve destek sistemi 4 telli V sistemi olarak kurulmuştur. Proje, 41B anacı üzerine aşılı çeşitler ile kurulmuştur. Fakat ilerleyen süreçte fidanlarda görülen vejetatif gelişme noksanlığı sebebiyle parselin toprak analizleri de dikkate alınarak araştırmaya 1103 Paulsen anacına aşılı fidanlarla devam edilmesi uygun görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Üzüm, çeşit, tescil, Eğirdir, kalite, renklenme.

PDG KARARI:

- Proje başlığının ''Yeni Geliştirilen Sofralık Üzüm Çeşitlerinin Farklı Ekolojilerde Adaptasyonunun Belirlenmesi (Eğirdir-Isparta Lokasyonu)- I. Aşama)'' olarak değiştirilmesine,
- 2025 yılı PDG Toplantısı'nda sonuç raporu (I. Aşama)-yeni teklif projenin (II. Aşama) sunulmasına,
- Gelişme raporunun kabulüne, projenin devamına ve Araştırma Yönetim Komitesi'ne sunulmasına karar verilmiştir.

AYK KARARI:

- Sunulan değişiklikler uygun görülmüş, gelişme raporunun kabulüne ve Proje çalışmalarının devamına karar verilmiştir.

YENİ TEKLİF PROJE

AFA ADI : Bahçe Bitkileri
PROGRAM ADI : Bağcılık

Proje No	
Proje Başlığı	Yeni Geliştirilen Sofralık Üzüm Çeşitlerinin Farklı Ekolojilerde Adaptasyonunun Belirlenmesi (Eğirdir-Isparta Lokasyonu)-II. Aşama
Projenin İngilizce Başlığı	Determination of the Adaptation of Newly Developed Table Grape Varieties in Different Ecologies (Eğirdir-Isparta Location)-II. Stage
Projeyi Yürüten Kuruluş	Meyvecilik Araştırma Enstitüsü/EĞİRDİR-ISPARTA
Projeyi Destekleyen Kuruluşlar	TAGEM Bağcılık Araştırma Enstitüsü/MANİSA Bağcılık Araştırma Enstitüsü/TEKİRDAĞ Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü/YALOVA Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü
Proje Lideri	Zeki Nurhan BÜYÜKSOLAK
Proje Yürütücüleri	Süleyman AKOL, Hakkı KOÇAL, Yadigar KAŞIK, Dr. Mustafa Murat YEŞİLIRMAK, Doç. Dr. Arif ATAK, Dr. Yıldız DİLLİ, Halil KAKÇI, Dr. Onur ERGÖNÜL, Prof. Dr. Ahmet ALTINDİŞLİ
Başlama- Bitiş Tarihleri	01.01.2026-31.12.2029
Projenin Toplam Bütçesi	1.950.000 TL

Proje Özeti:
Proje iki aşamalı olup, Türkiye'de Manisa ve Tekirdağ Bağcılık Araştırma Enstitüleri ile Yalova Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü tarafından melezleme ıslahı sonucunda geliştirilip tescil edilen Spil Karası, Efem, Lidya, Ece, Mesir, Beyra, Manisa Pembesi, Bozbey, Emirali, Gönül Çelen, Gürnil, Tekirdağ Çekirdeksizi, Süleymanpaşa Beyazı, Cengizbey, Pembe 77, Rhea ve Glenora Seedless Seedless sofralık üzüm çeşitleri ile ticari öneme haiz standart çeşitler olan Trakya İlkeren, Alphonse Lavallee, Red Globe, Crimson Seedless'ın Eğirdir/Isparta koşullarında kalite kriterlerinden renklenme ile diğer kalite özellikleri ile verim performanslarının belirlenmesi amaçlanmaktadır. Projenin ilk aşamasında deneme, tesadüf blokları deneme desenine göre 3 tekerrürlü ve her tekerrürde 5 bitki olacak şekilde, sıra arası ve üzeri mesafe 3m x 2m dikim sıklığında, terbiye şekli ve destek sistemi 4 telli V sistemi olarak 41B anacı üzerine aşılı çeşitler ile kurulmuştur. Fakat ilerleyen süreçte fidanlarda görülen vejetatif gelişme noksanlığı sebebiyle parselin toprak analizleri de dikkate alınarak araştırmaya 1103 Paulsen anacına aşılı fidanlarla devam edilmesi uygun görülmüştür. Projenin II. Aşamasını ise omcalarda fenolojik gözlemler, kalite analizleri, verim, vejetatif gelişmenin takibi, budama artığı ağırlığı, meyve kabuk rengi ölçümleri, degüstasyon puanlaması, hastalık ve zararlıların çeşitlere göre yoğunluğu, güneş yanıklığı oranları, renk değerlendirmeleri, antosiyanin içeriklerinin belirlenmesi gibi fiziksel ve kimyasal ölçümler ile istatistiki analizler oluşturacaktır.

Anahtar Kelimeler: Üzüm, çeşit, tescil, Eğirdir, kalite, renklenme.

GENİŞLETİLMİŞ GELİŞME RAPORU

AFA ADI: Bahçe Bitkileri
PROGRAM ADI: Bağcılık

Proje No	TAGEM/BBAD/E/21/A1/P6/2548
Proje Başlığı	Kivi (*Actidinia* spp.) Islahı-3
Projenin İngilizce Başlığı	Breeding of Kiwifruit (*Actinidia* spp.) – 3
Projeyi Yürüten Kuruluş	Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü/YALOVA
Projeyi Destekleyen Kuruluşlar	TAGEM Bursa Uludağ Üniversitesi Ziraat Fakültesi
Proje Lideri	Dr. Kemal Abdurrahim KAHRAMAN
Proje Yürütücüleri	Yeşim DOYĞACI, Dr. Gülhan GÜLBASAR KANDİLLİ, Dr. Abdulbaki ŞEN, Dr. Özlem BOZTEPE, Dr. Yılmaz BOZ, Doç. Dr. Arif ATAK (Danışman)
Başlama- Bitiş Tarihleri	01.01.2021-31.12.2025
Projenin Toplam Bütçesi	2021: 30.000 TL 2022: 30.000 TL 2023: 70.000 TL 2024: 70.000 TL 2025: 70.000 TL Toplam: 270.000 TL

Proje Özeti:

Bu proje ülkemizde tek çeşitle yapılan kivi yetiştiriciliğini çeşitlendirmek, geliştirmek, üretim ve tüketim yelpazesini genişletmek için yeni çeşitler geliştirmek amacıyla yürütülmektedir. Kivi Islahı-1 projesinde yapılan melezlemelerden ve farklı çeşitlere ait çöğürlerden elde edilen kivi tiplerinde seleksiyon çalışmalarına Kivi Islahı-2 projesinde başlanmış olup, bu projede de devam edilmektedir. 2024 yılı içerisinde fenolojik gözlemlerde 982 tip ve çeşit adayının çiçeklenme başlangıç zamanları kayıt altına alınmıştır. Bunların 275 tanesinde ilk kez çiçeklenme görülerek 149 tanesi dişi, 126 tanesi erkek olarak tespit edilmiştir. Fenolojik gözlemlerde ümitvar olarak tespit edilen erkek tiplerden 15 tanesinde polen canlılık oranları tespit edilmiştir. 2024 yılında 2 farklı kombinasyonda melezleme yapılmış olup; bunlardan toplam 11 adet meyve elde edilmiştir. Hasat döneminde ise yeterli sayıda ve irilikte meyve elde edilen 152 tipten örnek alınarak pomolojik analizler yapılmış olup, yeme olumu analizleri devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Actinidia* spp., seleksiyon, pomoloji.

PDG KARARI:

- Gelişme raporunun kabulüne, projenin devamına ve Araştırma Yönetim Komitesi'ne sunulmasına karar verilmiştir.

AYK KARARI:

- Sunulan değişiklikler uygun görülmüş, gelişme raporunun kabulüne ve Proje çalışmalarının devamına karar verilmiştir.

YENİ TEKLİF PROJE

AFA ADI **:** Bahçe Bitkileri
PROGRAM ADI **:** Bağcılık

Proje No	
Proje Başlığı	Kivi (*Actidinia* spp.) Islahı-4
Projenin İngilizce Başlığı	Breeding of Kiwifruit (*Actinidia* spp.) – 4
Projeyi Yürüten Kuruluş	Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü/YALOVA
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Lideri	Dr. Kemal Abdurrahim KAHRAMAN
Proje Yürütücüleri	Yeşim DOYĞACI, Dr. Gülhan GÜLBASAR KANDİLLİ, Dr. Abdulbaki ŞEN, Dr. Özlem BOZTEPE, Ömer Faruk BORA, Dr. Yılmaz BOZ, Doç. Dr. Arif ATAK (Danışman)
Başlama- Bitiş Tarihleri	01.01.2026-31.12.2030
Projenin Toplam Bütçesi	1.534.000 TL

Proje Özeti:

Ülkemizde kivi yetiştirilen alanlar her geçen yıl giderek artmaktadır. Ancak üretimi yapılan kivi çeşidinin tamamına yakını Hayward çeşididir. Tek çeşitle çok hızlı bir üretim artışı gerçekleşmektedir. Dünyada farklı meyve eti rengine sahip, tüysüz kivi çeşitlerine olan ilgi artmış ve üretim alanları da genişlemeye başlamıştır. Özellikle erken hasat sorununu ortadan kaldırmak, tüketiciye yeni lezzetler sunmak, yurt dışından yeni çeşitlere ait fidanların yüksek fiyatlarla girişini engellemek için kivi ıslah çalışmasına devam edilmesi gerekmektedir. Ayrıca üretim ve tüketim artışının devam etmesini sağlamak amacıyla yeni yerli kivi çeşitlerinin geliştirilmesine acilen ihtiyaç vardır. Bu projede, projenin önceki dilimlerinde yapılan melezlemelerden ve farklı çeşitlere ait çöğürlerden elde edilen kivi fidanlarının dikilmesiyle oluşturulan F1 parselinde ön seleksiyon çalışmaları sürdürülecektir. Öte yandan, ön seleksiyonla daha önceden seçilen ümitvar kivi tiplerinin çeşit olabilme potansiyellerini ortaya koyabilmek amacıyla pomolojik özellikleri ve verim durumları incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: ***Actinidia*** **spp., seleksiyon, pomoloji.**

YENİ TEKLİF PROJE

AFA ADI **:** Bahçe Bitkileri
PROGRAM ADI **:** Bağcılık

Proje No	
Proje Başlığı	Melezleme Islahı ile Poliploid Üzüm Genotiplerinin Geliştirilmesi
Projenin İngilizce Başlığı	Development of Polyploid Grape Genotypes by Cross-Breeding
Projeyi Yürüten Kuruluş	Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü/YALOVA
Projeyi Destekleyen Kuruluşlar	TAGEM Bursa Uludağ Üniversitesi Ziraat Fakültesi
Proje Lideri	Yeşim DOYĞACI
Proje Yürütücüleri	Dr. Özlem BOZTEPE, Dr. Gülhan GÜLBASAR KANDİLLİ, Dr. Yılmaz BOZ, Dr. Mehmet Akif GÜLTEKİN, Doç.Dr. Arif ATAK (Danışman)
Başlama- Bitiş Tarihleri	01.01.2026-31.12.2030
Projenin Toplam Bütçesi	839.000 TL

Proje Özeti:

Dünyada ve ülkemizde yeni çeşitler elde etmek amacıyla çeşitli ıslah çalışmaları devam etmektedir. Bu araştırmada modern tekniklerden ploidi analizi, doku kültürü ve marköre dayalı seleksiyon çalışmaları bir arada kullanılacaktır. Çalışma iki iş paketi şeklinde yürütülecek olup I. iş paketi doktora projesi olarak yürütülecektir. Poliploid bireylerin elde edilmesine yönelik kombinasyonlarda melezlemeler yapılacak olup I. iş paketinde ana ebeveyn olarak kullanılan çekirdeksiz çeşitlerde embriyo kurtarma tekniği, II. iş paketinde klasik çimlendirme yöntemi kullanılacaktır. Elde edilen genotiplerin ploidi düzeyleri flow sitometri kullanılarak belirlenecektir. Proje ile ülkemizde bağcılığını önemli ölçüde kısıtlayan mantari kökenli hastalıklardan külleme (*Erysphe necator*)' ye ve mildiyö (*Plasmopara viticola*)'ye karşı dayanıklı/tolerant farklı ploidi düzeylerine sahip yeni genotipler elde edilmeye çalışılacaktır. I. iş paketinde elde edilen genotipler erken safhada külleme ve mildiyö hastalıklarına karşı dayanıklılıkları/tolerantlıkları markör dayalı seleksiyon ile tespit edilecektir. Aynı zamanda her iki iş paketinden elde edilen genotipler doğal ortamlara bırakılacak ve külleme ve mildiyö etmenleri tarafından enfekte edilmesi sağlanacaktır. Bu aşamada herhangi bir fungisit uygulanmayacak, yapraklardaki külleme ve mildiyö enfeksiyonları düzenli olarak kontrol edilecektir. Bu proje ile iç ve dış piyasada rağbet görebilecek yeni poliploid üzüm genotipleri elde edilmeye çalışılacaktır. Poliploid üzüm genotiplerinin elde edilmesine ek olarak, bu genotiplerin külleme ve mildiyö hastalıklarına dayanıklı/tolerant olması hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Poliploid Üzüm, melezleme, embriyo kurtarma, marköre dayalı seleksiyon, hastalıklara dayanıklılık.

DEVAM EDEN PROJE (GELİŞME RAPORU)

AFA ADI **:** Bahçe Bitkileri
PROGRAM ADI **:** Bağcılık

Proje No	TAGEM/BBAD/T1+/23/A1/P2/6568
Proje Başlığı	Sofralık Üzüm Islahı II
Projeyi Yürüten Kuruluş	Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü /YALOVA
Projeyi Destekleyen Kuruluşlar	TAGEM Uludağ Üniversitesi Ziraat Fakültesi/BURSA
Proje Lideri	Dr. Abdulbaki ŞEN
Proje Yürütücüleri	Dr. Özlem BOZTEPE, Yeşim DOYĞACI, Dr. Gülhan G. KANDİLLİ, Dr. Kemal A. KAHRAMAN, Dr. Yılmaz BOZ, Metin KESGİN, Doç. Dr. Arif ATAK
Başlama- Bitiş Tarihleri	01.01.2024-31.12.2028
Projenin Toplam Bütçesi	2024: 68.000 TL 2025: 72.500 TL 2026: 86.000 TL 2027: 73.500 TL 2028: 80.000 TL Toplam: 380.000 TL

Proje Özeti:

Enstitümüz ile Güney Kore Cumhuriyeti Gyeongsangbuk-do Tarımsal Araştırma ve Yayım Hizmetleri arasında yürütülen işbirliği projesi kapsamında 2018-2020 yılları arasında yapılan melezleme çalışmaları ve enstitümüzde yürütülen farklı projeler kapsamında yapılan embriyo kurtarma çalışmaları sonucu 2675 adet melez genotip elde edilmiştir. Elde edilen genotipler oluşturulan F_1 parsellerine aktarılmıştır. 2024 yılında F_1 parselinde gerekli tüm bakım işlemleri eksiksiz bir şekilde gerçekleştirilmiştir. Parselde bulunan toplam 2675 adet melez genotipten meyve veren 1118 tanesinin meyve özellikleri tanımlamaları proje metninde yer alan metotlar çerçevesinde yapılmıştır. 2023 ve 2024 yılında gerçekleştirilen tanımlamalar neticesinde her iki yılda da meyve veren toplam 280 adet genotipin meyve özellikleriyle ilgili tanımlamalar yapılmıştır.

PDG KARARI:

- Gelişme raporunun kabulüne, projenin devamına ve Araştırma Yönetim Komitesi'ne sunulmasına karar verilmiştir.

AYK KARARI:

- Sunulan değişiklikler uygun görülmüş, gelişme raporunun kabulüne ve Proje çalışmalarının devamına karar verilmiştir.

DEVAM EDEN PROJE (GELİŞME RAPORU)

AFA ADI **:** Bahçe Bitkileri
PROGRAM ADI **:** Bağcılık

Proje No	TAGEM/BBAD/B/19/A1/P6/1031
Proje Başlığı	Bazı Sofralık Üzüm Çeşitlerini Yalova Koşullarında Hasat Öncesi Açıkta ve Örtü Altında Bekletmenin Ürün Kalitesi ve Hasat Zamanına Etkilerinin Belirlenmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü/YALOVA
Projeyi Destekleyen Kuruluşlar	TAGEM Bağcılık Araştırma Enstitüsü/TEKİRDAĞ Uludağ Üniversitesi Ziraat Fakültesi/BURSA
Proje Lideri	Dr. Abdulbaki ŞEN
Proje Yürütücüleri	Dr. Kemal A. KAHRAMAN, Dr. Yılmaz BOZ, Dr. Arzu GÜNDÜZ, Dr. Onur ERGÖNÜL, Gülşah MISIR BİLEN, Mehmet Akif GÜLTEKİN, Doç. Dr. Arif ATAK (Danışman)
Başlama- Bitiş Tarihleri	01.01.2019-31.12.2023+2 yıl uzatılmıştır.
Projenin Toplam Bütçesi	2019: 10.000 TL 2020: 15.000 TL 2021: 30.000 TL 2022: 25.000 TL 2023: 20.000 TL 2024: 30.000 TL Toplam:130.000 TL

Proje Özeti:

2024 yılında proje parselinde gerekli tüm bakım işlemleri eksiksiz bir şekilde gerçekleştirilmiştir. Proje takviminde yer alan fenolojik gözlemler yapılmış olup, göz verimliliği hesaplamaları gerçekleştirilmiştir. Çeşitlerin ben düşme dönemlerinde deneme desenine göre örtü materyalleri hazırlanarak omcaların üzerinde bulunan taşıyıcı tertibata sabitlenmiştir. Aynı zamanda örtü uygulamalarından tyvek ve kanaviçe örtülerinin altına; açık sistemin de uygun bir bölgesine sıcaklık ve nem değerlerinin kayıt altına alınması için hobolar; ışık şiddeti değerlerinin ölçülmesi için de pyranometreler yerleştirilmiştir. Parselde bulunan dört çeşide ait verim ve verim unsurları ile ilgili tüm ölçüm ve analizler yapılmıştır. Ayrıca projenin ana amacını oluşturan örtü altında maksimum bekletme sürelerinin belirlenmesi ile ilgili gerekli analizler yapılmıştır. Bu kapsamda Atak-77 çeşidinin ilk hasadı ve analizleri 19 Ağustos 2024 tarihinde; diğer 3 çeşidin ilk hasat ve analizleri ise 25 Ağustos 2024 tarihinde yapılmış ve bu tarihten sonra iki haftalık periyotlar halinde analizler tekrarlanmıştır. Uygulamaların analizlerine son verilme tarihleri duyusal analizler neticesinde uygulamanın 10 puanın altında puan almasıyla belirlenmiştir. Bu kapsamda tüm çeşitlerin açık sistem uygulamalarının amalizlerine 24 Ekim 2024 tarihinde son verilmiştir. Özer Beyazı çeşidinin her iki örtü uygulamasının son hasat tarihi 22 Kasım 2024 olarak gerçekleştirilmiştir. Bu raporun yazımı esnasında halihazırda diğer üç çeşidin örtü uygulamalarının hasat ve kalite analizleri devam etmektedir.

PDG KARARI:

- Hastalık kaynaklı veri alınamaması sebebiyle projenin 1 yıl uzatılmasına,
- Gelişme raporunun kabulüne, projenin devamına ve Araştırma Yönetim Komitesi'ne sunulmasına karar verilmiştir.

AYK KARARI:

- Sunulan değişiklikler uygun görülmüş, gelişme raporunun kabulüne ve Proje çalışmalarının devamına karar verilmiştir.